

AVE MARIA

ŠTEV. (No.) 19.

SEPTEMBER 16th, 1921.

LETO (Vol.) XIII.

"AVE MARIA"

Izhaja vsaka drugo soboto—Published every second Saturday by

FRANCISCAN FATHERS

In the interest of the Order of St. Francis.

1852 West 22nd Place

CHICAGO, ILL.

Naročnina \$3.00 na leto.—Subscription Price \$3.00 per year.

Entered as second-class matter Oct. 20, 1919 at the post office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at the special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on October 25, 1919.

IZŠEL JE "KOLEDAR AVE MARIA"
za leto 1922

In sicer letos izvanredno hitro, preje kakor kedaj preje, morda je eden izmed prvih koledarjev, ki so izšli za prihodnje leto.

To je velik uspeh našega podjetja, katerega se bodo gotovo zveselili vsi naši prijatelji.

Koledar je skoraj še enkrat takó velik, kakor je bil lanskega leta in ga krasi cela vrsta najrazličnejših slik.

Vsebina njegova je izbrana kakor še nikdar preje.

Te dni ga začnemo razpošiljati vsem našim naročnikom.

Upamo, da ga bodo vsi naši naročniki dobili najkasneje tekom štirinajst dni. Ker imamo lokalnega zastopnika, ga bodo naročniki dobili pri njem.

Kjer ni lokalnega zastopnika, ga bomo počasi, nasebino za nasebino pošiljali vsakemu naročniku posebej.

Naročniki naj pazijo na to-le: da ga dobe letos VSI naročniki "Ave Maria", kajti plačajo zanj s povišano naročnino. To pa radi tega, ker s tem zmanjšamo delo zastopnikom in sebi. Za letošnje leto je za to naročnina na list "Ave Maria" s Koledarjem \$3.00.

Kedor bi ne bil toliko plačal, naj doplača sedaj, ko bode dobil koledar. Zanj velja Koledar samo 50c.

Za nenaročnike, ki ga kupijo, stane letos 60c, ker je skoraj še enkrat tako velik kakor je bil lanskega leta, in bode toraj poštnina toliko več stala.

Sedaj pa, rojaki, pridno sezite po tej krasni knjigi! V ponos in veselje bo vsem katoliškim Slovencem v Ameriki! — Stalo nas je to delo res veliko truda, in veliko finančnih žrttev. Vendar smo vse storili z veseljem, da pokažemo naše priznanje prijateljem in dobrotnikom dobrega katoliškega tiska, da njih sodelovanje ni bilo zastonj.

SLOVENIAN FRANCISCAN PRESS.

DR. JAMES W. MALLY

EDINI SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK

6127 St. Clair Avenue CLEVELAND, O.

Randolf: 3711.

Severova zdravila vzdržujejo
zdravje v družinah.

Beseda
ženskam.

Nikar ne tehtajte svojega zdravja z zanemarjenjem tistih nerednosti in oslabelosti, ki povzročajo toliko trpljenja. Dobite od svojega lekarja

Severa's
Regulator

(Severjev Regulator). Ta regulator je blažilo delujoča tonika in zdravilo. Priporočljiv je za popravilo tistih posebnih oslabelosti in neredov, ki so jim podvržene ženske. Cena \$1.25.

Na prodaj po vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

ŠTEV. (No.) 19.

SEPTEMBER 16th, 1921.

LETO (VOL.) XIII.

Naročnina za celo leto s koledarjem za Ameriko \$3.00. Za Evropo \$3.50.
Naročnina za pol leta za Ameriko \$1.50

List v obrambo sv. vere med ameriškimi Slovenci.

Kam bo šel otrok v šolo?

H. B.
(Konec).

Ali v katoliško? Da, nikamor drugam kot v katoliško, samo če je na razpolago. To ni moja, ampak je naravna in božja zahteva. Pred vsem je to naravna zahteva. Se li najde oče, se li najde mati, ne rečem katoliška, temveč oče in mati sploh, ki ne bi želela, da bi bili njuni otroci, ki sta jim z Bogom dala življenje, srečni? Ta želja in to prizadevanje otroke enkrat gledati srečne, je očetovskemu in materinskemu srcu skoraj tako naravno, kakor je človeku naravno, da sam želi in se poti biti srečen. Saj vesta, da če skrbita zanje in jih hočeta osrečiti, skrbita in si prizadevata osrečiti kri od svoje krvi. Zato je teženje po sreči lastnih otrok tako samo po sebi umevno in splošno, kot hrepenenje po lasni sreči.

Da, nagon osrečiti svoje otroke je starišem prav tako prirojen, kakor jim je prirojen nagon osrečiti same sebe. Ni pa prirojen nagon srečo tam iskati, kjer je v resnici doma, ne glede sebe, ne glede otrok. Vsi imamo v srcu in na ustnih drhteče hrepenenje: Sreče iščem. Srečen bi bil rad, srečne bi rad videl svoje otroke. A pota, ki jih ubiramo do nje, glede sebe in glede otrok, so tako različna. Vzrok je ta, ker imamo o pravi sreči tako različne pojme. Najmanj petdeset procentov človeštva ima zmoten pojem o sreči, zato so tudi njih pota do nje zmotna. In če so sami v zmoti, če so sami slepi, kako

naj druge pripeljejo do nje. Sredstva do sreče imajo za srečo. Potem se kajpada ni čuditi, da je toliko zmot, kolikor sredstev. Ta vidi vso srečo v bogastvu, oni v slavi, eden v živaljskem, drugi v nekem samosvojem vživanju duhovnih vrednost, lepega resničnega. Večina teh vedno neugnanih srečolovcev drvi za njo le po svetu. Ko se jim umakne na večne višave, žalostno povesijo oči in se obrnejo v drugo smer, da jo začno znova zamanj zasledovati.

A kje je vendar doma? V čem obstoji? Domovina prave, popolne sreče so nebesa, za katera smo vstvarjeni. Šele ko bodo naša srca njega objela, ki jih je zase vstvaril, objela brez strahu zopetne ločitve, se bodo končno popolnoma umirila, ker več kot njega, najvišje dobro, si želeli ne morejo. V tem popolnem zadoščenju koprnenja naših src obstoji popolna sreča. Ker tedaj ni tukaj doma, jo na zemlji zastonj iščemo. Kdor bi jo hotel tu najti, bi moral prej prevstvariti svoje srce, dati drug končni cilj njegovemu hrepenenju. To je pa nemo-goče, če mu še tako prigovarja, naj pozabi na Boga in se česa družega oklene. Prestvarjati more edino le oni, ki vstvarja in še ta ne prevstvarja, kar je enkrat ustvaril.

Če pravim, da popolna sreča nima na zemlji doma, nikakor nočem reči, da je zemlja samo kraj nesreče, gorja

in solza. Že beseda sama, popolna sreča, kaže, da je še druga, nepopolna sreča, vendar sreča. Ta je pa na zemlji doma, tedaj že tu dosegljiva. A tudi ta ne obstoji v zemeljskih dobrinah, njih posesti in njih vživanju, ker vse to je le sredstvo do nje, ampak v spoznanju in ljubezni božji. Čem višje se kdo z lastnim prizadevanjem in božjo milostjo povspne v spoznanju in ljubezni božji, tem več sladkih kapljic mu kane iz vira rajске sreče v kupo zemeljskega gorja. Nasprotno, čem manj spoznanja in ljubezni božje je v kakem srcu, tem grenkejši in tem bolj poln je kelih, ki mu ga življenje pritiska na sreče žejne ustnice.

Stariši ali vidite, kje imate iskati svojo in svojih otrok zemeljsko srečo, če nočete loviti mavrice? Z Bogom in za Boga jih morate vzgajati sami in skrbeti, da jih bodo vzgajali tisti, ki jih jim kot svojim namestnikom izročate. Ako ne, jih vodite in pustite voditi v nasprotno smer prave sreče. Vem, da boste vi protestirali proti tej trditvi, kakor da ne bi imeli srca za otroke, češ da vam tega nihče ne more očitati, da je sreča vaših otrok predmet vseh vaših dnevnih in še nočnih misli. Mogoče! A potem ostane pribito, da imajo otroci pri vaših in vaših namestnikov najboljši volji slepe voditelje, katerih konec ne bo sreča, ampak-jama, v kateri boste enkrat skupaj z vašimi otroci morda zastoj klicali rešitelja, da bi vas potegnil iz nje. Ako tedaj res želite enkrat gledati svoje otroke časno in večno srečne in z njimi vživati to dvojno srečo, o čemer ne dvojim, potem morate skrbeti za to, da bo v glavnem altarcu njih srca Bog, čegar zvesta čuvarica večna luč bo pošiljala svoje skrivnostne žarke v zadnji njegov kotiček, ter ožarjala vse njegovo hrepenenje in koprnjenje. Kar ne zmorete sami, bo dopolnila verska šola, v katero pošiljati vaše male je naravna dolžnost starišev.

Ob enem ste pa to dolžni storiti po božji postavi. Četrta božja zapoved vam nalaga to dolžnost. Danes smo prišli že tako daleč, da mnogi stariši mislijo, ali se vsaj tako obnašajo, kakor bi bila četrta zapoved dana samo za otroke. Od njih zahtevajo ljubezen, spoštovanje in pokorščino, sploh vse dolžnosti, ki jih imajo otroci do starišev, ne poznajo pa dolžnosti starišev do otrok, ki jih nalaga ta zapoved. Prva mej temi dolžnostmi je brez dvoma dolžnost, dati svojim katoliškim otrokom katoliško vzgojo, doma in v šoli. Vsi katoliški razlagavci četrte božje zapovedi so edini v tem, da so katoliški stariši v moči te zapovedi v vesti in sicer pod smrtnim grehom dolžni svoje otroke pošiljati v katoliške šole, ako je imajo na razpolago. Seve ako je nimajo jih smejo sicer pošiljati v brezversko publično šolo, a v tem slučaju morajo sami njih verski vzgoji obračati podvojeno skrb.

Ker je ta dolžnost težka, to je pod smrtnim grehom obvezna, ni zadosti vsak malenkosten vzrok, da bi se je kdo otresel. Mnogi stariši, ki se je ne zavedajo v polni meri, mislijo, da je vsak vzroček dober, da smejo preko nje. Publična šola je morda par blokov bližja kot ka-

toliška. To jim je zadostni vzrok, da se odločijo za njo. Če bi bilo v kakem štoru, ki je par blokov dalje to ali ono za nekaj centov ceneje, bi otroka gotovo tja pošiljali kaj kupovat, v katoliško šolo je pa predaleč. Za vzdrževanje te je treba mesečno nekaj prispevati, za publično ne, toraj v publično z njim, se prihrani par dolarjev na leto. Kako nizko taki stariši cenijo otrokovo dušo. Ne taki stariši niso vredni, da jim Bog zaupa ta svoj dragoceni biser, ki se ga drži njegova odrešilna Kri.

Pa pravijo, da katoliške šole ne dosežajo publičnih glede svoje vrednosti. Tako? V čem pa obstoji vrednost kake šole? V poslopju? Potem seve bi publične prekašale katoliške, vsaj splošno. Toda vsak ve, da se kakovost šole ne meri po poslopju, kakor ne kakovost prebivavcev po hiši. Kaznilnice in norišnice so mnogokrat na zunaj lepše kot kaki na pol podrti samostani in kmetške bajte, kjer žive učeni, plemeniti, svetniški ljudje. Šole se merijo po celotnih vzgojnih uspehih. Ali so ti večji v publičnih kot v katoliških šolah? Nekateri pravijo, da se otrok v publičnih več nauči, kot v katoliških. Je li to res? Recimo, da bi bilo res glede umske vzgoje. A to ni glavno pri celotni vzgoji. Bolje je imeti malo manj v glavi, pa tem več v srcu. Sicer pa tudi to ni res, kar pričajo razne tekme učencev katoliških, z učenci publičnih šol.

Glede celotne vzgoje, ki mora biti cilj vsake dobre šole se pa publične s katoliškimi nikakor ne morejo meriti. Le primerjajte vzgojitelje oziroma vzgojiteljice obeh. Rekel sem že in še rečem, da deluje na publičnih šolah veliko učnih in vzgojnih moči po poklicu, ne iz gólega kruhorstva. Učiti in vzgajati je njih vzor, za katerega gore. A kdo more prešteti vse one učne moči publičnih šol, ki jim je šola samo nekaj zasilni business, dokler kakega boljšega ne dobe. Mej te štejem razne graduantije, ki so malone še sami otroci, vzgoje in pouka potrebni. Vse njih misli in težnje so obrnjene za čem boljšim, službo, ženinom, do katere, oziroma katerega, skušajo čem preje priti. Prostega časa ta ki gotovo ne posvečajo pomankljivi strokovni izobrazbi, ampak raznim športom. Tedaj samo-učne ure spolnijo, da potegnejo svoje dolarje. Taki pač ne morejo govoriti o kakih posebnih učnih, še manj pa vzgojnih uspehih.

Poglejte pa v katoliške šole, na katerih poučujejo redovne sestre. Ne trdim, da je mej temi vsaka rojena učiteljica in vzgojiteljica. Pa če tudi ni, ona ve, da bo to njena življenjska naloga. Zato se je z vso vneto poprime in tako s pridnostjo in dolgoletno prakso to bolj ali manj nadomesti, kar ji morda narava ni dala. Koliko je pa taci, ki so že rojene za to in ki se potem tekom let z vestnim pripravljanjem in bogato skušnjo tako vžive v svoj poklic, da ne poznajo drugega kot Boga in šole, ki komaj čakajo, da začno otroci prihajati s počitnic. Pa njih vzori, vsi ožarjeni od večne luči! Iz ljubezni do Boga in mladine so se odpovedale materinstvu, da morajo to nagnenje na poduhovljen nar-

čin udejestvovati pri tujih otrocih. V takih rokah je otrok mnogokrat boljše spravljen kakor v materinih. Plemenijo mu glavo in srce. Zato, naše katoliške šole so res učilnice in vzgojilnice po večno veljavnih vzgojnih načelih, ki nam jih je dal prijatelj otrok, Jezus Kristus,

vzor učnik.

Stariši! Kam bo tedaj šel vaš otrok v šolo? Jaz mislim, da je na podlagi povedanega na to vprašanje mogoč samo en odgovor, kratek in odločen, ki je: V katoliško!

Mati Elizabeta:

Moje zavetje.

Kakor išče roža solnca,
moje išče te oko,
vem, Marija, da pri tebi
prošenj glas zastonj ne bo.

Ti mogočna, ti edina,
vsem otrla zi solze,
beš li prvemu zdaj meni
zaklenila ti srce?

Glej sedaj je skrajna sila,
Mati, o pomagaj koj
reši me in v vekov veke
hvalo pel otrok bo tvoj.

LILIJA IZ RAJA.

K.

NA TEŽKI POTI.

Že tretji dan sta bila Marija in Jožef na potu proti daljni deželi, o kateri nista imela niti pojma. Tudi pota nista vedela. Da sta hitela dalje v to neznamo tujino je bilo samo radi tega, ker sta tako trdno zaupala, da jima je Bog to zapovedal in da bode že On skrbel za to, da ne zajdeta in da ju bo varoval celo pot.

"Če je trem modrim možem, ki so prišli od tako daleč molit božje dete, kazal pot tako daljavo in jih pripeljal do cilja srečne in brez nezgode, koliko bolj bode božja previdnost skrbel za Dete samo, da se mu ne zgodi kaj žalega!" je tolažila Marija potrtega Jožefa, ki je globoko zamišljen in vidno utrujen korakal poleg oslice.

"Prav imaš, Marija! Ni prav, če se udajam žalosti! Zakaj bi trdno ne zaupal v Boga?"

"Hvaliva ga, ker je dober in ker nama daje priliko, da zanj trpiva! Trpljenje je služba božja!" je rekla Marija in se zatopila v globoko molitev.

Tudi Jožef je umolknil in enako molil in korakal dalje.

Prve dni si nista upala potovati po glavni poti. Kjer je bilo le kolikankanj mogoče, sta hodila po stranskih potih. Na vsaki višini, kjer sta lahko daleč nazaj videla po poti, po kateri sta prišla, sta obstala in se skrbno ozirala nazaj, ako morda ne hite vojaki za njima.

Še le, ko sta prišla v Bersabee sta

se začutila nekoliko bolj varna in sta se ustavila za nekoliko dni, da ste se odpočila od težke hoje in dolgega pota do sem. Ustavila sta se pri vodnjaku, pod košatim drevjem, na kraju, kjer je Abraham sklenil zvezo z Abimelekom, kraljem Gerare.

Ta kraj gotovo ni videl lepšega prizora od kar je počivala tukaj tudi pobožna Sara, katero je kralj Abimelek dal nazaj njenemu možu.

Jožef se je najprej umil v čisti in hladni vodi in potem legel in zaspal.

Ko sta se dobro odpočila in se pokrepčala in si vzela tudi nekoliko nove popotnice seboj, sta nadaljevala svojo težko pot.

Od tu sta šla dalje proti jugu čez reko ob obrežju in med drevjem, koder ju je vodila pot, da sta prišla v deželo Amalecitov.

Tako sta bila popolnoma izpod oblasti Herodove, in zato sta se zelo oddehnila in lahkejšje dihala. Mirno sta potovala dalje skozi deželo, katera je bila tolikrat oprana s krvjo v krvavih vojskah, ki so divjale skozi stoletja na teh krajih.

Tako sta se bližala vedno bolj nezmerni puščavi skozi, katero bode treba iti, ako hočeta priti do Egipta. Oba sta se bala tega. Ravno pred začetkom puščave sta videla studenec, kjer je bil od mrtvih prebujen Izmael, ki je bil ohranjen, da je postal oče velikega naroda. Dalje naprej so bile Idumejske gore, ki so bile priče Davidove slave. Tu je bi-

la pot, po kateri so pred toliko leti Izraelci prišli iz Egiptovske sužnosti in ki so morali radi svoje nepokorščine skozi 40 let hoditi po puščavi, predno so prišli v obljubljeni deželo, in kjer jih je toliko umrlo, da so vsi prvotni potniki pomrli in je šele drugi rod prišel do cilja. Tihota sta korakala Marija in Jožef po teh zgodovinskih pokrajinah. Oba sta premišljevala vse te dogodke, o katerih sta tolikrat čitala v svetih knjigah.

S strahom sta nastopila pot skozi puščavo. Bala sta se velikih težav, katere ju čakajo, kajti potovati skozi puščavo sama, ne vede pota, to je v resnici bilo dovolj uzroka, da sta se bala. Vendar šla sta naprej, ker se je ukaz božji tako glasil. Pokorščina prinaša seboj vedno žrtve in bi ne bila zaslužljiva, ako bi ne bila težka.

Tako sta prepotovala prva dva dni. Vendar kolikor dalje sta šla, toliko težje se je poznala pot, po kateri so navadno hodile karavane. Tako sta tretji dan v resnici opazila, da sta popolnoma izgubila vsako sled. Nista vedela kje sta in kam naj gresta. Po solncu sta sicer vedela proti kateri strani gresta vendar, kje je pot? Sama puščava! Drobni pesek je bil vedno gostejši in gostejši. Dostikrat so se jima stopinje udirale, da sta le s težavo nadaljevala svojo pot.

"Ali nisva zašla s pravega pota?" meni Jožef.

“Nič se ne vidi, da bi kedo tukaj hodil,” pravi prestrašena Marija.

“In vendar morava kar naprej, nekam bova že prišla.”

Marija ni odgovorila, temveč je v strahu začela moliti.

V resnici, nikjer se ni videlo kake steze ali kakega pota. Nikjer kakega drevesa. Sama puščava, mrtva puščava brez rastlin in brez dreves.

Bilo je deveti dan, od kar sta blodila po puščavi. Pekoče solnce je žgalo na zemljo, da se je Jožefu zdelo, kakor bi po razbeljeni peči hodil. Nikjer ni bilo kakega znamenja življenja ali kake poti. Oslica je kazala znamenja skrajne utrujenosti. Tudi jedil jima je že skoraj popolnoma zmanjkalo. Še za kak dan sta imela. Kaj bo, ako kmalu ne prideta

do kakih ljudi?

“Morda sva se pa preveč bala!” je rekel Jožef v vidnem strahu. “Morda bi bilo pa le boljše, da bi se bila priklopila kaki karavani...?”

“Jožef, ne izgubi zaupanja!” odgovorila mu je Marija, v prijaznem glasu. “Pokorna sva bila Bogu, ali nimava zagotovila, da naju bo Bog čuval?”

Jožef je molčal.

“Pojdiva še nekoliko dalje!” je rekla.

In res, šla sta še nekoliko časa dalje. Prišla sta do neke votline, kjer je bilo mogoče se za nekoliko časa skriti pred vročimi solničnimi žarki.

Tu sta se ustavila, da bi se odpočila. Jožef je vzel nekoliko suhega kruha in posušenih fig iz torbice in dal Mariji.

Slovenskim tretjerednikom.

Kakor že zadnjič poročano, bo-
de slavnost praznovanja sedemsto-
letnice ustanovitve tretjega reda ne-
kaj posebnega. Glavni odbor vse-
prireditve je bil presenečen nad to-
liko udeležbo, kolika se obeta. Iz
vseh, tudi najdaljših mest Združe-
nih držav, se je priglasilo toliko u-
deležnikov, da bo že z njimi dvo-
rana natlačeno polna. Tudi sta se
dva nadškofa več priglasila, tako da
bodo sedaj štirje.

Upamo, da bo tudi slovenskih
tretjerednikov lepo število prišlo.
Doma v starem kraju so to slavnost
v vseh večjih mestih, kjer deljujejo
očetje frančiškani, jako slovesno
praznovali. Nekaj posebnega je bi-
lo praznovanje to slavnosti v Mari-
boru. Nekako 6 tisoč oseb se je u-

deležilo pobožnosti in javnega sho-
da. Kar je bilo posebno zanimivo, je
bilo to, da je bila velika večina u-
deležencev možkih in ne starih
“tercijalk.” Da, današnji svet potre-
buje duha sv. Frančiška.

Prihodnjič bomo priobčili tudi
krasno pismo, katero je pisal Rt.
Rev. Trobec, naš slovenski škof in
tretjerednik glavnemu odboru gle-
de tega internacijalnega tretjeredni-
škega shoda.

Vsi, ki se mislijo udeležiti tega
shoda, pa nimajo še poverilne listi-
ne, naj se takoj obrnejo na podpi-
sanega.

Tridnevna pobožnost v naši slo-
venski cerkvi Sv. Štefana se začne
v soboto 1. oktobra ob osmih zju-
traj s procesijo in začetkom 40 urne

“Marija, začel sem se bati...” je
rekel.

“Kaj se boš bal?” odgovorila je
Marija zaupljivo.

“Vidiš samo za jutri je še hrane.
Kaj bo pa potem? Nobene žive du-
še ni blizu ne daleč. Pota ne veva.
Obema preti...”

Glas mu je zastal v grlu.

Marija ga je razumela. Vedela je,
kaj misli. Tudi sama se je ustra-
šila.

“Marija, kaj pa, ko bi ti sama šla
naprej. Za te bode hrane dovolj za
dalje časa. Če sva dva, hrana ne bo
za dolgo!...”

“Nikakor!” se mu je nasmehljala
Marija. “Kam naj grem sama brez
onega, katerega mi je Bog odločil za
varuha?”

pobožnosti. V nedeljo bo pol enaj-
stih slovesna sveta maša in prva pri-
diga o tretjem redu. Zvečer ob pol
osmih bo druga pridiga in blago-
slov. V ponedeljek zjutraj prva sve-
ta maša ob pol šestih in zvečer bo
slovesna procesija in sklep tridnev-
nice.

V katedralki Najsvetejšega Imena
bo v nedeljo 2. oktobra ob desetih
pontifikalna sveta maša in slavnost-
na pridiga v angleščini. Popoldne ob
treh se začne v Auditorium gledišču
internacijalni kongres tretjered-
nikov. V ponedeljek zborujejo po-
samezni odbori. V torek zvečer je
slovesen sklep kongresa v katedral-
ki Najsvetejšega imena.

Rev. Fr. Kazimir, O. F. M.
1852 W. 22 Pl., Chicago, Ill.

Čitatelj “Ave Maria,” ali si na-
ročeni tudi na list Edinost?—Zakaj
ne? Nočeš pomagati listu “Ave Ma-
ria”? — Dobro! Ako hočeš poma-
gati listu “Ave Maria,” podpiraj tu-
di list Edinost.

Čitatelj Ave Maria? Ali si naro-
čen na list “Glasnik Presvetega Srca
Jezusovega?” — Ali hočeš kaj po-
magati, da se bode ljubezen do Je-
zusa v presvetem zakramentu širila

med slovenskim narodom v Ameri-
ki? Dobro, ako hočeš pomagati pri
tem vzvišenem delu, pomagaj pri
“Glasniku.” Stane same en dolar na
leto.

MATI.

H. B.

Da, naj človek v tempeljnu svojega srca razbije vse druge altarje, tudi glavnega s tabernakeljno vred, ob altarju, v katerem stoluje mati, telesno mater mislim, mu bo omahnila roka. Spustil bo kladivo na tla, padel na kolena, in kot otrok vzdihnil z Ivanom Cankarjem: Mati, za en trenutek, vsaj za en trenutek se mi še pokažite! To je mati otroku, tudi otroku sivih las.

A ne smem pozabiti, da sem v družinskem krogu. Mater iztrgati iz družinskega kroga bi se reklo, jo pahnuti s prestola. Tam sredi otrok, ob strani moža, kralja družine, je tron matere, kraljice. Če hočemo imeti njeno celotno podobo, jo moramo fotografirati na družinskem kraljičinem tronu. Gotovo nosi vsak otrok sliko svoje mamice v srcu, če je le kdaj vedoma pil iz studenca njene ljubezni. A če bi nam jo naslikal, kakor jo nosi v srcu, bi mu lahko rekel: Dragec moj, to ni cela tvoja mama. Kolikor je bila tvoja da, kot tako si dobro naslikal. A ni bila samo tvoja, bila je družinska mati in take nisi popolnoma zadel. Nič ne bom popravil, ker vem, da bi pokvaril. V tem, s svojega stališča si ti mojster, jaz pa, kar se teba tiče, le slab učenec. Le one poteze bom vstavil, ki so potrebne za sliko družinske

matere kraljice.

Mati v družini. Umetnost je, to z besedo ali čopičem ali kakor koli izraziti. Nekoč sem nekje bral, da imamo zato toliko različnih podob istega vzora, n. pr. toliko Madon iste Matere božje, ke je doslej noben slikar ni popolnoma zadel. Vsi le poskušajo njeno lepoto in vzvišenost s čopičem in barvo ujeti. A vsakemu se kvečjemu deloma posreči. Če bi se komu popolnoma, na kar ni misliti, ker vzori so tu v celoti nedosegljivi, bi vsi drugi samo njegov umotvor skušali kopirati, posneti. Po mojem mnenju se tistim, ki si prizadevajo na katerikoli način izraziti bogato vsebino besede mati, enako godi.

Če bi mene kdo vprašal: Ti, povej mi, kaj je mati za družino! bi mi odgovoril: Prijatelj, tega ti pa jaz ne morem tako povedati, da bi mi ti brez pridržka rekel, da sem zadel. In če bi mi rekel, bi se oba motila. Prišel bi tretji, četrti, peti itd. in vsak bi imel še kaj dostaviti. Zato si nikakor ne domišljam, da bo z mojo podobo matere v družini vsak zadovoljen. Jaz sam ne bom. Nekam tako se mi zdi, ko sem na tem, da jo podam, kakor takrat, ko so me profesorji izpraševali, si predstavljem tri osebe in enega

samega Boga. To sem vedel, in so vedeli profesorji, da če tak duh, kakor je bil sv. Avguštín, ni pogruntal sv. Trojice, jo jaz tudi ne bom. Hoteli so vedeti le neko, kar mogoče primerno prispodobo tej skrivnosti. Takih se pa že najde. Na ta način hočem naslikati mater v družinskem krogu.

Kar je srce za telo, to je mati za družino. Srce je središče in iztočišče telesnega življenja. Ono "pumpa" oživljajočo kri po celem telesu, jo izrabljeno oživljajočih sil zopet sprejme v svoj rezervar, oplodi in na novo pošlje po žilah. Če je srce močno, zdravo, je v telesu živahno življenje, kakor v naravi, ako ima dosti moče. Če je srce slabo, je ves organizem slab. Človek s slabim srcem je narava ob času suše. Vsa rast zastaja, kar je zrastle, vene, ker nima moči, da bi se zdržalo, še manj, da bi delalo, zorilo in debelilo sad. Ni li res človega slabega srca podoba tega umirajočega življenja? Zelenin porbit se vlačí okrog, kot jesenske megle po dolinah. Zato pa, ker je srce takorekoč termometer telesnega življenja, zdravniki pred vsem preiščejo srce bolnika. Če je to močno in zdravo, je zanje in za bolnika dobro znamenje. Ako je pa srce slabo, zdravniki dvomljivo zmajujejo z

glavo, se branijo operacije, kar pač nič dobrega ne pomeni.

Da, kar je srce za telo, to je mati za družino. Če je ona močna žena, dobra mati, polje v celi družini živahno življenje. Otroci take matere so nje najlepše ogledalo. Morda so revni, zašiti, a vendar snažni na zunaj. Tem lepši so pa na znotraj, pravi angeljčki. Kako lepo jih je videti, ko kupaj z dobro mamico molijo, ali ko ob njeni strani kleče pri angeljski mizi. Take, vsestransko dobro vzgojene pošilja drugega za drugim v življenja boje. Morda se eden ali drugi čez čas ranjen vrne k njej. Kdo gre neranjen mej točo strupenih puščic skozi življenje! A ona zna tako ljubeče popihati na rane, da se skoraj brez sledu zacelijo. Pokrepčan in vtrjen v dobrem gre novim bojem nasproti. Še moža, če ni posebno surov konjski koc, taka mati palogama ustroji, ne toliko z večnimi pridigami brez upanja na "amen", kot z molčečo ljubeznivostjo, s katere vrača njegove grobsti.

Če je pa ona slaba mati, so pa posledice za družino prav take, kot pri človeku slabega srca: V taki družini ni pravega življenja, ne na zunaj, ne na znotraj. Otroci revnih družin s slabimi materami so umazani, raztrgani, vse njih obnašanje kaže divjaške poteze, kakor neceplencev iz gošče. Ni čuda, če vsak dan le "pankerti" in podobni klici iz vražjih litanij na nje lete. Poslani v življenje iz malih divjakov zrastejo veliki. Pod divjaki seveda še nihče ni zlahtnih hrušk ali jabolk pobiral, ampak le lesnike in drobnice, ki so kvečjemu za munšajn. Otroci gospodskih mater te vrste kažejo na zunaj malo več uglajenega življenja, so čedni in snažni, seveda ne po zaslugi matere, ampak guvernante. Tudi gotova pravila olikanosti jim niso tuja, tako da napravijo na prvi pogled dober vtis. A če jim človek malo v srce pogleda, se mu zdi, kakor bi pogledal v lepo protestantsko cerkev, kjer ni tabenakeljna ne večne luči. Da taka mati-žena tudi svojega moža ne bo posvetila, mi skoraj ni treba praviti:

Kar je solnce za naravo; to je dobra mati za družino. Ko pride spomladi solnce do moči, vsa narava oživi, vse klije, poganja, brsti, zeleni, cvete, duhti. Družina, ki ima in dokler ima dobro mamico, je ta spomladna narava. Otrok je samo življenje in veselje. Vedno so okrog nje. In kaj bi ne bili? Saj ima samo ona ušesa in usta za vsa njih mogoča in nemogoča vprašanja. Z njo hodijo kamor gre. Kako težko jim je, če pravi, da morajo ostati doma. Kako nestrpnost čakajo, da se vrne. Kot čebele iz panja se ji vsujejo naproti, ko jo zagledajo, da prihaja in jo obstopijo, kakor čebelice delavke svojo matico. Če si kateri kaj neradi in mu rdeče očesce pogleda iz nežne kože, k materi prijoka. Ona malo poboža in popiha in potok solz se posuši. Ako eden ali drugi kaj naredi, pa se boji strogega očeta, se skrije za mater, ker ve, da če bo tudi kaj padlo bo ona takoj hladilen "flajšter" gor pritisnila. Ko se začne v njih srcih porajati skrivnostne uganjke življenja in zaslišijo glas postave greha, kdo je, ki bi se mu otrok v tej dobi vrenja in kipenja zaupal? Samo mati. Nobenemu drugemu ne puste pogledati v skrivnostno delavnico pokvarjene narave, kot njej. Le njo zaupno poprašajo: Mama, kaj pa to? In mama zna te uganjke tako obzirno reševati, kakor nihče drugi in tako odvaliti moro, ki je legla na otrokovo srce ter mu zmrčila obraz. Zopet mu posije solnce izza oblaka, ki mu je prej sijalo z vedno jasnega nebesa.

Kar je narava brez solnca, to je družina brez dobre matere. V naravi, kamor ne prodirajo oživljajoči solnčni žarki, vse življenje hira, dokler ne izhira. Še ko zvečer solnce gre "za božjo gnado", kakor pravi jo pri nas, in le za nekaj ur odpove svoje žarke, postane zemlja kakor pokopališče. Raznobarvne cvetlice, ki so se prej na polna usta smejale zlatemu solncu, zakrijejo svoj cvetoči obrazek, žalostno povesejo glave in debela rosna solza, kakor mrliška, stopi na njih pisana ličica. Nevtrudljivi godci narave, ki se ni-

koli ne naveličajo svoje solnčne pesmi, se drug za drugim poizgublajo v goščo, kakor svatovski muzikantje ki jim je nevesta ušla spred altarja. Le slavček še nekajčasagostolisvojo pesem labudnico umirajoči naravi, dokler ne ostane sama sova, ki ji poje svoj mrtvaški miserere. Kaj šele, ko so solnčni žarki oledeneli. Takrat pa naarvi, bi dejal, od žalosti počl srce, kakor ljubeči ženi ki je zgubila dobrega moža. Pod snežnim prtom, posutim z blistajočimi kristali, tudi cna zasnuje smrtno spanje, dokler ji solnce zopet ne zakliče: — Vstani, obleci se, greva k poroki!

Res, kar je narava brez solnca, to je družina brez dobre matere. Tisti, ki jim to solnce še sije, me morda ne razumejo, vsaj popolnoma ne. Kaj tacega je treba doživeti. A vprašajte otroke sirote, ki jim sveti le mačeha z lunino toplino, oziroma bolj mrzlimo, imam li prav ali ne! Vprašajte jih, seve take, ki so se nekaj zavedno greli ob solncu matere: Otroci, povejte mi, kaj so mati. Najbrž ne boste nič vedeli od njih, vendar vse, kar hočete. Vprašanje samo jim bo vzelo besedo, govorele bodo le solze, tako debele kot prve deževne kaplje pred nevihto in tako grenke kot mira. Solze mnogokrat več povedo kot besede. Ko "otrokom bednim tuji so možaki odnesli črno krsto proč," so odnesli z njo tudi življenje iz hiše. Prej tako jasni, vedri, smejoči se obrazi otrok, moža postanejo mrtvaško nemi, le vedno sveže solze, ki pode druga drugo po prepahljih licih, pričajo, da je še življenje v njih, dasi smrtno ranjeno. Potr in zamišljen hodi mož okrog voglov, ne ve, če bi se še česa lotil, ker se mu zdi, da življenje nima zanj več pomena. Otroci teka jo od sobe do sobe in kličejo mamo, a ker se jim ne oglasi, kar je prej podnevi in ponoči tako rada storila, se zopet in zopet spuste v obupen jok.

Čas polagoma zaceli tudi to globoko rane. Sicer je počasen, a dober ranocelnik. Toda brazgotina vedno ostane, rana je bila pregloboka, da bi izginila brez sledu. Ena tistih

revmatičnih ran je, ki človeka od časa do časa zopet zaskle. Otrokom ki jim je zgodaj zašlo zlato solnce matere, se to bolj ali manj celo življenje pozna. Kakor cvetlica so, ki ji je narava v senci odkazala prostor in je, ko se je vspenjala in stegovala k solncu, postala vsa zveržena. Dušeslovci in vzgojeslovci pravijo, da vsestransko dobro razviti in vzgojeni otroci le iz dvojnega naročja stopajo v življenje, očetovega in materinega. Če jim ni bilo dano se popolnoma ogrėti v materinem naročju, so celo življenje bolj mrzli, tudi deklice. Rana rano zgubljene mamice jih posebno zaskeli v dobi, ko se hudič zakrohota v njih dotedanjjo angeljsko harmonijo in ne vedo kako, kaj in zakaj. Edina mati bi jim rešila ta moreča vprašanja, drugemu jih itak ne zaupajo. Ker nje nimajo več, nosijo črva in moro seboj, ki jim za celo življenje vtisneta pečat mračnosti. — To je družina brez matere. Družina s slabo materjo je pa njena še slabša sestra. Boljše se je ujkati v sladko otrožnih spominih na dobro, zlato ranjko mamico, kot v naročju žive, a slabe matere.

Kar je magnet za jeklo, to je dobra mati za družino, samo še več. Natrosi jeklenih drobcov v bližino magneta, naenkrat bodo v njegovem objemu. Iztrgati mu jih boš moral in držati, sicer bodo naenkrat zopet pri njem. Ali ni res mati tak magnet za otroke in celo za moža? Dokler je dobra mati živa, otroci nočejo od doma. Sama misel na ločitev jim izvablja solze. Morda se jim drugod obeta večji in boljši kos kruha, kot ga jim more rezati ona, toda otroci imajo pri vsej svoji snedenosti rajši manjšega in slabšega, samo, da jim ga reže mamica. Če pa le ni drugače, da morajo od doma, o kako gre to težko! Kake sile je treba, da se ločiti srca otroka in matere. Popolna ločitev je itak nemogoča. Otrok vzame vsaj polovico materinega srca seboj in pusti polovico svojega njej. In ko mej tujimi ljudmi zastoj išče takega magneta, kakor je materino srce, ga vedno le

k njemu vleče. Njegove misli in želje in sanje so pri njej. S tresočo roko od ginjenosti ji piše pisma in jih pečati s solzami. Še se spominjam, ko so me poslali v mestne šole, kako sem zlasti prvo leto lepe proste popoldneve najraje hodil na ljubljanski grad, se vsedel na klop in zastrmel v daljavo, v kateri se je motno, kakor v megli kopala domača cerkvena inadober četrta ure pod njo rojstna vas, v njej pa domača hiša z magnetom materjo. O telefonu in brezžičnem brzozjavu takrat nisem še nič vedel. A če bi bil in bi bilo mogoče, bi bil dal zadnji vinar samo za eno besedo. Tako sem pa na perutih hrepenanja splaval k njej in ji potožil, kar me je težilo. Potolažen sem se vračal na stanovanje in tamkaj še pred solničnim zahodom prečrtal zopet en dan do počitnic, ko mi bo mogoče od srca do srca govoriti z njo.

Dobro vem, da to ni le moja sentimentalnost, občutje, ki nima zadosti resnične podlage. Saj so to doživljali zrelejši snovi, kakor sem jaz takrat bil. O, ko bi mogel zbrati iz izmučenih src naših vojakov mej svetovno vojsko, zlasti pa iz šepetajočih ust naših umirajočih junakov na daljnih frontah v tuji zemlji, vse koprneče vzdihne po materi, bi lahko napisal cele knjige. Žejni in lačni so mislili na njo. Sama zavest, da bi jim ona tako rada podala vsaj kozarec studenčnice in velik kos kruha kakor Marija svojemu umirajočemu Sinu na Kalvariji, sama ta zavest, pravim, jih je tolažila in krepila. In oči umirajočih so nemirno iskale v krogu tovarišev matere, da bi jih zatisnila, ali vsaj človeka, ki bi mu mogle izročiti zadnji pozdrav — za njo. Vem, da se je časopisje norčevalo z Italijanov, ki so v nevarnosti in ranjeni proseče klicali: Mamma mia, moja mati! A vem tudi, da se more iz takih nežnih in svetih čustev vedoma norčevati le kaka "znučana" propabija.

Ko je enkrat zastalo materino srce in so mrzlo položili v grob, so položili z njim vanj tudi družinski

magnet. Naj se oče-vdovec še tako trudi ga nadomestiti, vedno bolj spoznava, da nima tiste privlačne sile. Z lažjim srcem otroci zapuščajo dom, redkeje v tujini mislijo nanj, prej jim ona postane druga domovina. Kadar v resnici ali v duhu obiščejo svoj rojstni kraj, je njih prva pot na pokopališče, k materi, da se razjokajo in glajšalo. Moja najstarejša sestra, je kmalu poodhodnožav Ameriko odšla v večnost komaj eno in trideset letna. Njene otročiče smo deloma vzeli pri nas, deloma sosedje njenega novega doma, ki je bil v sosedni vasi. Ko so toliko dorasli, so pasli. Oče so mi pravili, kako so se ločeni bratci in sestrice žalostni klicali drug drugega. Njih pesem je bila kakor pesem naroda pod trdo tujčevo peto, drhtečega po izgubljeni svobodi. Moj oče niso mož kakih posebno nežnih čustev. Par močnih trdnjavskih oklepov je do njih srca. Vendar so priznali, kako "inak" se jim je storilo, ko so slišali te žalostne klice. V resnici, družina z magnetom, materjo, je družina, nekaj enovitega, družina brez magneta, matere, je razvalina, kup kamenja.

To bi bile po mojem mnenju dopolnilne poteze k sliki dobre matere, ki jo vsak nosi v svojem srcu, ako jo hočemo vsaj približno zadeti kot kraljico družinskega kroga. Vedoma in namenoma sem jo naslikal oziroma izpopolnil na temnem ozadju slabe in umrle matere. Ozadje je pri sliki velikega pomena. Svetla in slika dobre matere je svetla, iz temnega ozadja lepše ven stopi. O, da bi na kraljičinem tronu družine povsod sedela takša zlata mati in pošiljala ogrevajoče in oživljajoče žarke svoje ljubezni na staro in mlado življenje v njej! Lepše solnce bi nam vsem skupaj sijalo. Če pa je marsikje njen tron prazen, naj bi bila na njem vsaj njena kolikor mogoče natančna podoba. Res je pesem lepša kot nje daljni jek in zlata živa mati stokrat lepša, kot njena mrtva podoba, vendar tudi ta bodri in dviga ostale drage k živemu vzoru nad zvezdami.

TVOJ NEDELJSKI TOVARIS.

Piše Rev. J. C. Smoley.

DEVETNAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

In je poslal svoje hlapce poklicat povabljene na ženitnino.—Mat. 22, 3.

Prilika današnjega evangelija je lahko razumljiva. Kralj, ki je pripravil žepitnino, je Bog, ženitnina je nebeška blaženost. Mi vsi smo po vabljeni na to ženitnino, za vsakega izmed nas je pripravljen kraj v nebesih. Bog vedno kliče na to ženitnino po svojih duhovnikih nas, svoje služabnike. Toda žalibog mi le prepogosto glasu svojih duhovnov nočemo slišati, mi le prepogosto pozablamo na naš namen, ki ga imamo tu na zemlji in mesto proti nebesom gremo proti peklu. Toda Bog ne pozabi na nikogar. Pošilja vedno posebnega sela, ki nas kliče k njemu. In kdo je tak sel? Pokažem vam jih v današnjem premišljevanju, da jih bote poznali, ko bodo potrkali na vaša vrata. So trije:

- 1.—radost,
- 2.—žalost,
- 3.—smrt.

1.—**Radost** pošilja Bog ljudem. Je to priljubljen sel, po katerem nam Bog kaže svojo ljubezen, svojo dobrotljivost, in po ti ljubezni in dobrotljivosti nas kliče k sebi. Radosti so različne: dobra letina za kmeta, dober zaslužek za rokodelca, lep dobiček pri trgovini za trgovca, ozdravljenje od bolezni za bolnika. Mnogo radosti nam pošilja Bog in nas z njimi kliče k sebi. Srečen človek, ki ta glas razume! So pa ljudje, ki tega glasu nočejo razumeti. V radosti pozabijo na Boga. Gospod sam pripoveduje nam zgled takega človeka: "... Polje nekega bogatega človeka je rodilo obilno sadu. In je premišljeval sam pri sebi, rekoč: Kaj hočem storiti, ker nimam, kamor bi

spravil svoje pridelke? In je rekel: ... Spravil bom vse, kar mi je zra-stlo, in svoje blago. In porečem svoji duši: Duša, veliko blaga imaš spravljenega za prav mnogo let, počivaj, jej, pij in bodi dobre volje." Luk. 12, 16-19.—Jej, pij in bodi dobre volje! To je geslo le premnogih ljudij, ko jim pošlje radost. Na Boga ne mislijo. Še več! So ljudje, ki radostne dogodke zlorabijo proti Bogu, proti njegovim zapovedim. Kolikrat smo slišali, da je marsikateri kmet vdal se pijači, če je bila dobra letina, mesto da bi se bil Bogu za njo zahvalil! Kolikrat je zlorabil bolnik zdravje, ki mu je je ljubi Bog po dolgotrajni bolezni vrnil, v nove grehe! Kako grda nehvaleznost proti Bogu! Ti ravnajo ravno tako, kakor evangelijski povabljeni, ki so se iz kraljevskih hlapcev norčevali in jih konečno pomorili.

2.—**Žalost** pošilja Bog ljudem. To je britek sel. In po tem poslu nam kliče Bog: Nisem še pozabil na tebe spametuj se in nikar ne misli, da ni gospodarja nad teboj; prični delati dobro, da se ti še kaj hujšega ne pri peti.

Blagor mu, ki razume ta glas in ga posluša! Razne žalosti nam Bog pošilja: slabo letino, bolezen in druge nesreče. Koliko ljudij je že nesreča pripeljala na pravo pot! Pavel je bil na poti v Damask. Kakor od bliska zadet je padel s konja na zemljo. "Gospod, kaj hočeš, da naj storim?", so bile njegove besede. Iz Savla postal je Pavel, apostol sveta. Prijatelji, spoznal je glas božji, razumel ga in poslušal.

So pa ljudje, ki tega sela nočejo razumeti. Pride slaba letina, in pestanejo še zakrknjenejši. Pride bolezen, in njihovo srcé se še bolj oddalji od Boga. Da, so celo taki, ki v

svoji nesreči proklinjajo Boga! Koliko bolnikov je že proklinjalo Boga in križ, ki jim ga je poslal. Svojo nesrečo zlorablajo v greh, kakor povabljeni v evangeliju, ki so hlapce zgradili in umorili.

3.—**Smrt** pošilja Bog ljudem. Je to zadnji sel, ki prihaja k človeku, toda ta sel je neizprosén. Pojdi reče, in iti moraš. Noben izgovor ne pomaga, nobeno bogastvo ni dovolj veliko, nobeden stan ni izvzet, da bi mogel tega sela poslati nazaj. Ta sel ne čaka, si li pripravljen ali ne; ta sel te ne vpraša, si li dober ali hudoben; brez milosti tira človeka v večnost. Kakor v današnjem evangeliju: "Tedaj reče svojim služabnikom: Pojdite na razpotja in katerekoli najdete, pokličite jih na ženitnino. In nabrali so vse, dobre in hudobne".

Dragi moji, tudi vam pošilja Bog svojega sela, ki vas kliče k Bogu: pošilja vam radost, pošilja vam i žalosti. Spoznajte v njih sela božjega! Razumite ga, zakaj in čemu vas kliče. Čez kratek čas pride potem k vsakemu izmed vas zadnji sel, smrt, vas odvede na večnost. Daj Bog, da vas vse Bog milostljivo sprejme na nebeško ženitnino. Amen.

DVAJSETA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Rožnivenška nedelja.

Glejte, kako bi varno hodili, ne kakor nespametni, ampak kakor pametni; odkupujte čas, zakaj dnevi so hudi.—Efez. 5,

15.

V današnjem listu opominja nas apostol Pavel: "Bratje! Glejte, kako bi varno hodili, ne kakor nespametni, ampak kakor pametni; odkupujte čas, zakaj dnevi so hudi." Da,

dnevi so hudi; današnji časi so zli. Kamor se ozremo, povsod vidimo, kako gine vera, kako gine nrvnost. Kje naj iščemo odpomoči? Dragi, imamo sredstvo, na katero cerkev že od davna obrača pozornost: je to sv. rožni venec.

Mesec oktober je posvečen kraljici rožnega venca. Je temu že 600 let kar se moli sv. rožnivenec, in 400 let, odkar je vpeljan poseben praznik. Rožnivenec ima mnogo prijateljev, pa tudi mnogo nasprotnikov. Nasprotniki so brezverci, odpadniki s temi se o rožnemvencu prerekali ne bomo; so pa tudi ljudje, ki sicer niso brezverci, ki imajo pa vendar še razne predsodke proti rožnemu vencu, na pr. vedno ponavljanje Češčena si Marija se jim zdi nesmiselno, mehanično itd. Na ta ugovor je odgovor prav lahek: Ali je napačno to molitev tolikrat ponavljati? Slepce pri Jerihi je vpil, ko je slišal, da gre Jezus mimo: 'Jezus, sin David, usmili se me'—in prosil in vpil tako dolgo, da so postali že drugi nejevoljni in rekli, da naj bo vendar enkrat že tiho. Je bila li njegova prošnja nesmiselna?—Kristus Gospod ponavljal je na Oljski Gori trikrat prošnjo: "Oče, vzemi ta kelih od mene"—je li bila ta prošnja nesmiselna?—Ako pa kdo ponavlja molitve, ne da bi pri tem kaj pomislil, pa ni temu kriva molitev, marveč ta sam, ki tako brez pobožnosti moli.

Dragi moji! Želim, da bi vi vsi ljubili sv. rožni venec; zato vam danes pokažem njegovo:

1.—krasoto in

2.—korist.

1.—Sv. rožnivenec je jako krasna molitev. To bomo takoj spoznali, če pomislimo, iz kakih molitev obsto-

ji. So to prastare molitve, katere ponosno smemo prištevati med najkrasnejše molitve naše sv. cerkve.

"Verjem v Boga", s tem pričujemo rožni venec. S to molitvijo spoznavamo svojo vero. "Brez vere ni mogoče Bogu dopasti," pravi sv. Pavel. In Odrešenik sam je rekel: "Jaz sem pot, resnica in življenje. Nihče ne pride k Očetu, razen po meni."—Jan. 13, 6.

Dalje "Očenaš" in "Češčena si Marija". Oče naš je molitev, katero nas je naučil Kristus sam; Češčena si Marija je pozdrav, s katerim je angelj pozdravil devico Marijo in ji oznamil, da bo postala Mati Odrešenikova. Imamo li krasnejše molitve kakor ti dve? Bl. Tomaž Kempčan pravi: "Med vsemi molitvami ni nič svetejšega kakor "Oče naš," in slejšega kakor "Češčena si Marija."

Tako je toraj sestavljen rožni venec: iz najkrasnejših molitev. Toda njegova krasota vidi se še le prav iz skrivnosti, katere dostavljamo k Češčena si Mariji. V teh skrivnostih spremljamo v duhu Sina Božjega od njegovega spočetja pa do one dobe, ko je svojo Mater v nebesih venčal. V veselem delu se spominjamo časa, ko se je včlovečil in rodil v Betlehemu. V žalostnem delu, kako je krvavi pot potil, bil bičan, s trnjem kronan, kako je težek križ nesel in na križu umrl. V častiljivem delu se spominjamo, kako je slavno od mrtvih vstal, poslal nam sv. Duha in oslavil svojo Mater. V teh skrivnostih vidimo celo delo našega Odrešenja. Kdor trdno verje, ta ljubi rožnivenec. Kako dolgo vrsto bi našteali lahko osob vseh stanov, ki so ljubili rožni venec: papeže, škofe, vladarje, učenjake vseh strok—600 let

je bil rožnivenec ljubljen predmet v rokah vernikov, in zasluži to vsled svoje krasote!

2.—Rožnivenec je nam v veliko korist. Vtrjuje nas v glavnih čednostih: veri, upanju in ljubezni. V veri: vsaj vemo, da ga je ravno radi tega sv. Dominik v 13. stoletju vpeljal, da bi odpadnike, krivoverce pripeljal nazaj v naročje sv. Cerkve. In rožnivenec je takrat delal prave čudeže! Vtrjuje nas v upanju: Kdo naj bi—in če je še takrat grešnik obupal, če premišljuje, kako je Kristus za nas krvavi pot potil, kako je bil bičan in s trnjem kronan... Vtrjuje nas v ljubezni: Koga srečaj bi ostalo še hladno, če pomisli, koliko je Kristus iz ljubezni za nas pretrpel... Kdor goreče moli rožnivenec, bo vtrjen v veri, upanju in ljubezni.

Rožnivenec nas nadalje varuje greha. Rožnivenec mu je silno orožje v skušnjavah, v življenju in smrti. O sv. Janezu Berchmannsu se pripoveduje, da je bil goreč častivec Marijin. Tri reči je imel vedno pri sebi: križ, rožnivenec in redovna pravila—regulo.—Vedno je rekal: "S temi tremi bi rad umrl." In ob svoji smrti je spoznal, kaj ga je obvarovalo greha: češčenje Marije, kateri se je priporočal od svojega detinstva.

Prijatelji, i vam priporočam: Živite in umirajte z rožnim vencem. Je to krasna in močna molitev: vtrjevala vas bo v veri, upanju in ljubezni, varovala vas bo greha. Naj se spolni nad vami, kar tako pogosto ponavljate pri molitvi sv. rožnega venca: "Sveta Marija, Mati Božja, prosí za nas grešnike, sedaj in ob naši smrti uri." Amen.

Z MOJIH POTOV V AMERIKO.

Rev. Hugo Bren.

(Dalje.)

Ko dospemo v luko, zvemo, da bo štrajk trajal le štiri in dvajset ur, kar na s je zopet potolažilo. Vlaka sta bila hitro prazna. Dasi je imel vsak že odločen prostor na ladji in se ni nikamor mudilo, je vendar vse drvelo, da čim prej zasede odkazano kabino. Jaz sem moral iti še v mesto po prtljago, v hotel, kjer sem jo pred tednom pustil. Kot že na pol Amerikanec, za kakeršnega sem se zdaj po dolgih blodnjah imel, nisem hotel težke pletenice več peš vlačiti, ampak vzal avto. Prefrigani Francoz, ki sem mu zaupal svojo ropotijo in kosti, si je pa tudi mislil, da enega na pol Amerikanca lahko malo bolj oskubi. To je vedel, da mi par korako do hotela in potem v luko, ne more zaračunati kot dvojno turo. Zato me je pa do hotela peljal po daljšem ovinku. Dasi sem ga takoj opomnil, da ne greva prav, je bil v svojem kavalirstvu vendar tako pederzen, da mi je računil dvojno turo, mesto deset, dvajset frankov. Kobibil čas, bi šel s številko njegove zlupane, šajterge na kompanijo, tako sem si pa mislil, naj bo to zadnja "ajmožna" evropskim beračem. Plačal sem, otresel evropski prah s čevljev in se vkrcal.

Ker sem bil med najzadnjimi, ki so še dobili prostor na "La France," nisem mogel pričakovati najboljšega. Bila je zadnja kabina proti zadnjemu koncu, s štirimi posteljami. Pripravljen sem moral biti, da me bo pošteno treslo, kajti čim bolj proti koncu, tem bolj se guga. Ko spravim svojo prtljag notri, grem na krov gledat, kako družbo bom imel, ker pravijo, da ni bolj puste vožnje, kakor je po morju, ako ni prave družbe. Jaz bi se sicer vsaj za prvič ne upal tega trditi, gotovo je pa

vožnja v primerni družbi gotovo bolj zanimiva in kratkočasna, kot brez nje.

Poslušam to babilonsko zmešnjavo vseh mogočih jezikov, a od nikoder nobenega jugoslovanskega glasu. Par Poljakov in nekaj Rusov; na druge Slovence tudi pozneje v drugem razredu nisem naletel. V tretjem razredu je bilo gotovo več Jugoslovanov in bržkone tudi kaj Slovencev, a je bil dohod iz enega v drugi razred, zlasti še v tretjega, strogo zabranjen. Narodna družba se mi tedaj ni obetala, pač pa duhovska. Če se ne motim, nas je bilo osem duhovnikov v drugem razredu, eden svetni in šest misijonarjev "božje besede." Ti so peljali seboj v misijone onih dvanajst misijonskih sester. Vsi, misijonarji in misijonarke, so bili Francozi.

Z njimi sem najprej stopil v dogovor, kaj bomo drugi dan, ko je bila nedelja, naredili glede maše. Ali bomo šli v mesto maševat, če nas bodo pustili, ali bo morda mogoče na ladji. Moram reči, da sem vsaj glede tega imel srečo. Misijonarji so imeli vso pripravo s seboj. Le malo preveč nas je bilo. Pa tudi temu je srečna okoliščina odpomogla. Ena sester je imela stričnika, ki je bil prav na naši ladji podkapitan. Potom tega smo dobili na razpolago veliki salon, prvi razred nam je pa odstopil svojo kapelo, oziroma mašne priprave, pod pogojem, da bo ena sv. maša v prvem razredu, kar je bil za nas prav dorodošli pogoj. Tako so bile glede tega vse skrbi odстранjene.

Naredil se je krasen večer. Po večerji, ki smo jo imeli na ladji vsak v svojem razredu, smo se zbrali vsi na krovu. Nebo je razgrnilo nad na-

mi vse svoje blesteče bisere, češ pa jih vzemi, kdor jih more. Gotovo je pri pogledu na to nebesno bogastvo marsikateri, ki so ga dolarji gnali čez morje, vzdihnil: O da bi jaz kmalu kaj dosti takihle svetlih, četudi le srebrno barvenih zaslužil, potem se pa vrnem k svojim dragim, ker dom je le dom! Kaki zaljublenci so pač tudi luni izročali pozdrave, da jih na svojih srebrnozlatih perutih ponese tja daleč kam skozi kako okno, tistim izvoljenim, o katerih pravi šaljivi Abraham a S. Clara, da ima samo Marija luno pod nogami, vsem drugim ženskam, zlasti zaljubljenim, bi jo bilo treba pa na glavo "namalati."

Mene je pri tem čudovitem pogledu objelo neko skrivnostno domotožje, ne po zemeljski ampak po domovini nad zvezdami. Ne govoril bi resnice, če bi dejal, da je to tajinstveno domotožje pri meni nekaj pridolbljenega, tedaj vsaj deloma moja zasluga. Ne. Še predno sem mislil na redovni in duhovski stan, ki gojita te vrste občutje, še predno sem vedel, kako so po miru vprašajočemu velikemu Avguštinu blesteče zvezde odgovarjale: me ti ga ne moremo dati, quare supra nos, išči ga nad nami, sploh ne vem, odkod in kdaj, da me ob pogledu na zvezdnato nebo in ob zvoku ubrane pesmi objame to sladko domotožje. Svet pod nogami se mi zastudi, zaželim si peruti, da bi zletel tja gori, kjer se mi zde, da božji angelci stegujejo svoje zlatolase glavice skozi nebesni obok in me vabijo k sebi. Vem, da so to le sanje, a tako sladke, božajoče, da mi ni prav, če me kdo prebudi iz njih.

Ta večer me je to skrivnostno občutje še bolj omamilo kot kdaj po-

prej. Daleč proč od zemeljske domovine, ko človeku zmanjkuje trdnih tal pod nogami, komaj slišna pesem morskih valov, ki se kakor v spanju pogovarjajo mej seboj, tisoči lučic obmorskega mesta, milijoni še svetlejših na nebesnem svodu, vmes pa še otožno sladko jodlanje švicarskih potnikov, ki je donelo v tiho noč in udarjalo na uho kot opojna pesem domačih gora, vse to, sicer tako različno, je tvorilo kakor eno samo sladko harmonijo, vredno vseh mojnih krivih potov.

Pozno v noč je že bilo, ko sem zapustil krov in šel v svojo kabino. Eden izmed tovarišev te enotedenske morske kletke je bil že notri. Druga dva sta prišla malo pozneje. Predno smo šli k počitku smo se še drug drugemu predstavili. Naj jih takoj ob tej priliki tudi vam predstavim, dasi je ena ali druga poteza njih osebnosti iz poznejših dni mojega občevanja z njimi. Eden, ki ga je bilo največ, toliko, da ko se je zvečer skobacal v svojo posteljo ravno nad mojo, sem bil skoraj prisiljen "grevengo" obuditi, je bil Italijan, a že večletni amerikanec. Tistih eden, katerih zlasti v Italiji ne manjka, ki ima rad svojo domovino, dokler ne zahteva od njega posebnih žrtev. Ko ga je pa z inozemstva klicala domov, pod orožje, je dejal: Hvala Bogu, da je med menoj in njo morje vmes! Ostal je lepo na varnem v okriju svoje žene. Kaj, če bi mu tudi kdo rekel: Kdor ni za drugo rabo, naj varje dom in babo! To moža, če je mož, sicer malo zaboli, koža je pa le cela. Italijani se radi bahajo s staro rimsko kulturo, a brez dvoma niso glavni dediči vojaških lastnosti starih Rimljanov. Njih: dulce est pro patria mori, sladko je za domovino umreti, so neviteško podaljšali z: sed dulcius vivere, še slajše je za njo živeti. Tega se je držal tudi moj tovariš. Sicer je bil pa videti dobra italijanska duša ameriškega gentlemanstva. Tudi nekaj vere je še imel, samo bolj ameriško. V Parizu je kupil dragoceno vezenino, za par tisoč frankov, da jo ponese ženi za spomin. V blaženi Italiji mu je ni

bilo dano kupiti, ker kot nekak dezertar ni smel čez njeno mejo. Z očetom sta se na meji sešla.

Drugi tovariš je bil postaven Grk. Dobra pravoslavna, še malo prebabejerna duša, bivši vojak grške armade. Celu vrsto čudežev, z neke Marijine božje poti na sv. gori Atos, je vedel povedati. Ne vem, ali jih je sam smatral za resnične, ali legendarične, meni se je večina zdela malo preveč čudna, a dopadlo se mi je njegovo otroško naivno pripovedovanje, kakor da bi poslušal kakega globokovernega Rusa, ki sveto noč odpre vsa okna svoje hiše, da bi morda mimoidoči Kristus Pantokratos vsaj skozi okno pogledal v njegovo hišo in dahnil vanjo svoj mir, ki ga je bogoiskateljska ruska duša tako žejna in željna.

Tretji tovariš je bil pa en falirani francoski študent, vojna žrtev. Pred vojsko je bil v nekem kolegu, kjer je imel gimnazijo že skoraj za seboj in mislil na duhovski stan. V strelnih jarkih je prišel popolnoma ob vero. Bil je od Nemcev ujet. Kot tak je neko nemško vojno vdovo nekaj "farbal", da mu je pomagala v uniformi nemškega vojaka uiti. Ponovno so ga razkrinkali, vrgli v ječo, poslali na Rusko k delavski kompaniji, a jo je zopet potegnil ter nastopal zdaj v nemški zdaj v avstrijski uniformi. Tudi po Jugoslaviji se je klatil in vojaško nastopal. Na nekem jugoslovanskem kolodvoru je konfisciral oz. rekviriral več žakljev najboljše moke, jo po malo znižani ceni prodal in se nekaj časa dobro imel. Po vojski se je vrnil v domovino in se vdinjal pri nekem potujočem gledišču, bolj za postreščeka, kakor igralca. Kot tak je bil z raznimi gledališkimi predmeti, meči in sabljami na potu v Ameriko.

Dasi smo bili tedaj po narodnosti, poklicu in prepričanju tako različni, je bilo v malo kabinah tako nedolžno živahno življenje kot v naši. Večkrat so zvečer ali zjutraj v sosedni kabini trkali na steno, da hočejo imeti mir. Italijan ni znal družega kot nagleško in italijansko. Angležkega nobeden nas drugih ni razumel,

italijanskega pa Grk in Francoz nič. Kadar smo bili vsi skupaj, je Italijan meni italijansko povedal, jaz Francozu nemško, ki se je v ujetništvu za silo naučil, to pa Grku francosko, kar je še precej dobro razumel. Zgovornemu Italijanu je šlo pa to navadno pre počasi; kar čez jo je udaril. Angležko, italijansko in kar je francoskega ujel, je skupaj zmešal in hitel pripovedovati, česar pa nazadnje nobeden ni razumel. Odgovor je bil le krohot vseh treh in še njega zraven. Grka, ki sem ga jaz krstil za "y grek" (i grek, se imenuje ena francoska črka), katero ime se ga je potem celo pot držalo, sva s Francozom s staro grščino, kolikor sva je še znala, dražila. Pa je večino razumel in nama v novogrščini, svojem materinem jeziku, ki je bolj priprost, odgovarjal.

Z drugimi znanstvenimi ali verskimi vprašanji se nismo dosti bavili. Le parkrat mi je Italijan kot duhovniku, kar nisem skrival, zastavil neka taka vprašanja. Eno izmed njih je bilo: kaj si je Bog takrat mislil, ko ga je vse za zmago prosilo? Še predno sem mu mogel to pojasniti, je Francoz padel z bogokletstvom v besedo, da je Bog, če je, norec.—Ta je lepa, da bo en zlumpan soldat Boga z norcem pital, norec je tisti, ki kaj tacega govori. Tako sem mu mimogrede odgovoril in pogovor je šel mirno dalje. Nobena taka ni več kalila naše zastopnosti.

Prva noč je bila še bolj na suhem kot na morju. Morje je bilo mirno, ladja dobro privezana, stroji so še počivali, sploh ničesar ni motilo našega pokoja. Še bolj mirno smo spali, kot bi bil v mestu, kjer vedno kakke kare po ulicah drve. V nedeljo zjutraj so drugi maševali v drugem razredu, jaz pa ob 10. uri v prvem. Mej sv. mašo je igrala ladijska godba. Sicer jih pa v prvem razredu ni bilo veliko pri sv. maši. Nekateri so še pozneje, proti poldne, spraševali, če bo maša. Kakih gosposkih lenob podpirati in tešč čakati do opoldan, ni bila ne mene ne drugih volja. V drugem razredu jih je bilo malo več, vendar niti polovica ne, dasi je bila

z lepakom neznanjena služba božja in čas. Nekateri menda mislijo, da se na morje božje in cerkvene zapovedi ne raztezajo. Se niti ne potrudijo, da bi poizvedeli, če jim bo mogoče spolniti nedeljsko dolžnost. Ako je to mogoče, pa kdo zanemari, ima prav tako in tak greh, kakor drugače. Na naši ladji je bila spolnitev nedeljske dolžnosti vsem potnikom prvega in drugega razreda omogočena, kdor ji ni zadostil, ji iz lastne brezbriznosti ni.

Za tretji razred prvo nedeljo ni bilo poskrbljeno, dasi bi jim bilo vsaj večini najbolj ustrezno. Jaz sem na to opozoril, pa je bilo videti, da poveljstvo ni bilo kaj zadovoljno s tem. Mej tednom sem pa vendar dosegel, da bi bilo naslednjo nedeljo tudi tretjemu razredu postreženo. Sam sem bil odločen za to. Nazadnje le ni bilo nič, ker je bilo ob določenem času morje prenemirno. Večina nas je tudi mej tednom maševala. Sestre in še nekaj drugih je bilo vsak dan pri sv. obhajilu. Posebno lep vzgled je v tem dajal neki mlad Anglež, s svojo priletno materjo, ki sta se vračala iz Italije, domovine svojih pradedov. Vsaki dan je stregel pri eni ali še več sv. mašah in vmes z materjo prejel sv. obhajilo. Še za božične praznike mi je pisal, da se z veseljem spominja lepih dni na "La France", ki je bila to pot v dušnem oziru tako dobro oskrbljena. Kajpada je bilo to le bolj slučajno.

A vrnimo se nazaj v haversko luko, kjer stoji naša ladja še zasidrana! Nedeljo smo potem večinoma prebili na krovu, da se malo bolje spoznamo. Kar nas je bilo novih, ki se še nismo veliko po morju vozili ali sploh nobenkrat, smo pa tudi z zanimanjem gledali morsko mesto ladij in ladjic. Mej njimi kmalu zapazim nam že znano "Leopoldino". Kaj še nisi šla, se mi je kar samo reklo. Imaš pa smolo kot jaz. Če sem

na mojih potih kaj pametnega naredil, sem vsaj to, da te nisem v Havru čakal. Od ponedeljka bi te bil čakal do četrtega, od četrtega do sobote, od sobota pa zopet do ponedeljka in morda še do drugega četrtega. Včasih ni slabo iti malo nazaj, to je tudi veliki Hindenburg naredil, če mu je bolje kazalo. Seveda nočem reči, da sem jaz s svojim pohodom nazaj v Pariz naredil kako ženialno Hindenburgovo potezo.

Ko tako gledam, kako pripravljajo "Leopoldino" za daljno pot, se mi približa neka okrog petdesetletna gospa. Že parkrat prej sem opazil, da bi rada z menoj nekaj govorila. "Gospa Otilija Barblen," se mi prijazno nemško predstavi. — "Švicarka, kaj ne?" — "Kako to veste?" — "Poznam po jeziku, sem bil svoj čas tudi en kos Švicarja." Po kratkem pogovoru o Švici in njenih naravnih krasotah mi pravi: "Vas smem nečesa prositi?" — "Sem z veseljem na razpolago, če vam morem s čem ustreči." — "Imate že prostor v obedovavnem salonu?" — "Oprostite, dozdam še nisem mislil na to." — "Ga vam hočem jaz priskrbeti?" — "Prav hvaležen vam bom." — "Smem svojega izbrati zraven vas?" — Me bo prav veselilo, se bom imel vsaj s kom pogovarjati." — Potem je šla, da uredi, kar je želela. Jaz sem mislil, to mora biti dobra katoliška duša švicarskih gora, kjer vem, da jih je veliko. Opoldan sem imel res rezerviran proster in ona svojega zraven mene. Mej obedom mi je povedala, da je vdova po hotelitruju in da gre v Ameriko na poziv neke prijateljice — učiteljice.

Čudno se mi je zdelo, da je drugo jutro ni bilo pri sv. maši, kar bi radi njene plemenitosti pričakoval. Mej dnevom mi pove vso svojo življenjsko zgodbo. "Jaz sem protestantinja," tako, da povem ob kratkem, mi je pripovedovala, "moj mož, tudi protestant, se je marsičesa lotil, pa mu je vse spodletelo. Nazadnje sva

začela na letovišču N. s hotelom. V začetku je kazalo, da bo dobro šlo. A prišla je vojska, tujski promet se je skoraj ustavil, im pustiti sva morala še hotel. Jaz sem bila vsa obupana. Mož, ki je imel bolj močno vero kot jaz, me je tolažil, da nama bo Bog po preizkušnji dal lepših dni, kakor nekdanj Jobu. Vendar je tudi njega nesreča silno bolela, tako, da je vidno hiral in popolnoma oslepel. Priznam, da mu v tej nesreči nisem bila tista ljubezniva tovarišica, kakor bi mu kot dobra žena morala biti. On je bil res pravi potrpežljivi Job. Nikoli nisem slišala iz njegovih ust nepotrpežljive besede. Jaz sem bila pa bolj Jobova žena, večkrat trda in osorna nasproti njemu. Danes mi je žal, a je prepozno; pred letom sem ga pokopala. Zapuščeni in strti, ter z omajano vero, v kateri sem nekdanj našla toliko tolažbe, mi doma ni kazalo kaj novega začeti, zato sem sledila povabilu svoje prijateljice, naj pridem v Ameriko. Težko sem se na stara leta ločila od doma in moževega groba, a kaj sem hotela." Pri tem so jo solze oblile.

Meni se je reva smilila. Veliko svata in nasleduje dni govorila o verskih stvareh, zlast o uganjki trpljenja nedolžnih. Kakor sem vedel in znal, sem ji skušal v senci križa razvozljati to težko vprašanje. Rada je poslušala blagovest o Bogu, ki seka rane, a jih tudi celi, mnogim že tu, kakor Jobu, mnogim šele v grobu in onstran groba, kakor sam sebi, ki so ga razmesarjenega polagali v grob in se je šele iz njega veličastno dvignil. Dal sem ji tudi lepo Wibeltovo knjigo o trojni domovini, rojstni, narodni in nebeški, ki jo je pridno in z užitkom brala in prebrala. Potem bila videti nekam bolj potolazena. Če je njena prijateljica verna, upam, da je nadaljevala moje delo in jo dvignila k objemu križa, ki je edini ključ do uganjke trpljenja.

Kaznovano bogoskrunstvo.

Rev. John Plaznik.

Fabas, učeni zdravnik v Pirenejih, je nekoč prišel v sanatorij Faux Bonnes, blizu španske meje. Tu je našel bolnika z grdo rano na nogi, polno črvov. Vse si je prizadejal, da bi ga ozdravil, pa nobeno zdravilo ni nič pomagalo.

Nekega dne mu bolnik pravi: Gospod doktor, nikar se ne mučite, saj je vse zastoj. Jaz bom trpel na tej rani, dokler me smrt ne bo rešila. Zdravnik je pripomnil: Vaša rana mi je res nekaj zagonetnega. Ves čas moje, že dokaj letne službe, še nisem zdravil rane, ki bi se mi tako trdovratno vpirala, kot vaša. Kje ste jo dobili?

"Na Španskem", odgovori bolnik, "naj vam povem, zakaj in kako".

Bilo je leta 1793., toraj pred dvajsetimi leti. Francozka revolucionarna diktatura je poslala en polk vojaštva na Španko. Tudi jaz in še dve druga iz naše vasi, neki Tomaž in neki Frank, smo morali tja, ker smo spadali k tistemu polku. Vsi trije smo bili pravi otroci tistih podivjanih časov. Da kar naravnost povem, enega je bilo manj prida kot drugega. Revolucionarni duh, ki hoče videti vse, zlasti kar na Boga spominja v razvalinah, nas je popolnoma obvladal. Kar kosali smo se, kdo bo bolj pristnen in zaveden revolucionar.

Na potu k svojemu polku smo imeli prav vojaško veselo in razposajeno življenje. Bali se nismo nikogar, pač pa drugi nas, ker smo se že doma vojaško oborožili. Ko pridemo v neko vas, kjer so revolucionarji že izvršili svoje uničevalno delo, zapazimo nad vratmi vaše cerkve soho Matere Božje, popolnoma nepoškodovano. Tomaž, ki je v naši nesveti trojici zvonec nosil, se je obrnil proti Mariji in bogokletno dejal: "Ti pa, kakor je videti, še nisi dobila revolucionarskega smodnika poduhat. Ti ga bomo pa mi da-

li. Ala fantje tarčo streljati, bomo videli kdo bo bolj zadel".

Mene je pri tem bogokletnem govorjenju kar mraz stresel, ker tako propadel zopet nisem bil. Vendar nisem imel toliko poguma, da bi proti temu odločno protestiral, ker sem se bal, da bi me imela za bojazljivca. Tako po strani sem ju skušal od tega odvrniti, ker sem imel še toliko ljubezni do svoje nebeške Matere, da bi sam nikoli ne bil prišel do tega bogoskrunskega sklepa. Žalibog, da je bil moj fantovski in vojaški ponos večji, kot moja ljubezen do Marije. Ko se je vsula ploha norčevanja na me, da sem strahopetec, sem žrtvoval ljubezen do Marije lastnemu ponosu. Tomaž je prvi nameril in sprožil kroglo v Marijino podobo. Zadel jo je v čelo. Nato je pomiril in ustrelil Frank ter jo zadel v prsa. P išla je vrsta na me. Oba sta satansko nestrpno gledala in eden čez drugega vpiša: Zdaj bova videla ali si zajec ali si vojak. Zajca midva ne marava v svoji sredi. V srcu me je žgala iskra ljubezni do Marije. Lastni ponos tako podžgan od tovarišev jo je teptal in poteptal.—Nameril sem, zamižal, sprožil, zadel . . .

"V nogo? mi vzame zdravnik besedo i zust.

"Da, v nogo, ravno nad kolenom, kjer imam zdaj sam rano. Stara ženica, ki je od strani opazovala našo bogoskrunsko zabavo, nam je, ko smo šli dalje, očitajoče rekla: V vojsko greste, pa take strašne reči doprinašate, boste videli, da vam bo kazni kmalu za petami. Molči, habura, ji zakriči Tomaž, drugače dobiš še ti malo synca. Mene so pa te besede zadele, kakor bi prišle iz ust prerokinje. Tudi Frank je bil ves nemiren, dasi se je delal pogumnega. Nekam nervozni smo vsi nadaljevali pot. Deloma smo molčali,

deloma se prepirali. Zvečer smo prišli k svojemu polku. Čeravno sem bil ves utrujen mi ni dalo zaspati, vedno mi je stala onečlašena Marijina podoba pred očmi. In s tem težkim zločinom na vesti pa v vojsko, gledat smrti v oči? Strašno!

Prvi spopad s sovražnikom se je dobro obnesel. Zapodili smo ga v beg in ga zasledovali. Vsi trije smo se zdravi vračali. Strah radi bogoskrunstva je stopil v ozadje. Tomaž in Franc sta se kazala prejšnja razposajeneža. Meni pa kar niso hotele žugajoče besede one ženske iz glave. Naenkrat počí iz zasede strel in Tomaž se zgrudi, zadel v glavo, prav na isto mesto, kakor je on s svojim strelom ranil Marijino soho. Midva s Frankom sva smrtno prebledela, ko sva ga gledala na tleh v zadnjih vtiripih. Nemo sva se spogledala in razumela, kaj si hočeva razodeti: Ona ženska je prav povedala!

Naslednjo noč ne eden ne drugi ni zatisnil očesa. Frank se je nemirno premetaval po svojem ležišču poleg mene. Vedno sem čakal, da se mu bo razvezal jezik in si bo skušal s pogovorom pregnati črne misli in slutnje, ki so mu očitvidno kakor mora ležale na srcu in mu niso dale spati. A ne, ni se hotel razbremeniti, sram ga je bilo priznati, da se kesa svojega dejanja.

Vsi smo slutili, da bo naslednji dan sovražnik poskusil s protinaskokom, ki bo zelo srdit in krvav. In res se je že v zgodnjih jutranjih urah oglašil alarm, ki nas je znova pozval na krvavo igro. Ob slovesu, smrtonosnim žrelom nasproti se Frank ni mogel več premagovati, da ne bi dal duška svoji pekoči vesti in moreči slutnji. Stisnil mi je roko in s tresočim glasom dejal: Danes je moj dan, dobro za te, da nisi prav meril.

Dan je bil res vroč in krvav. Be-

žati smo morali nazaj. Kakor dež so deževalo krogle na nas. Tovariši ob desni in levi, spredaj in zadaj so padali, kakor trava pod koso. Ko smo se slednjic le izmuzali iz sovražnega ognjenega objema, je bil moj prvi pogled na okrog, za Francos. Zopet sva se dobila, oba neranjena. Novo upanje nama je zasijalo, da se je le nad Tomažem vresničila napoved kazni one žene, ker je prvi sprožil. A že v tistem trenutku je sprožil skriti sovražnik smrtonosni strel. Predno sem se zavedel kaj je, je Frank že ležal na tleh. Iz prestreljenih prsi mu je bruhala kri. Hropeče je prosil za duhovnika, ki ga pa ni bilo blizu. Ob prestrašenih pogledih tovarišev je izdihnil, ko ga je kri zalila.

Ne morem vam popisati, kaka groza me je obhajala pri zavesti, da je to druga očitna kazen božja, ki ji vsak trenutek zna slediti tretja,

katere žrtev bom jaz. Sklenil sem takoj poiskati duhovnika, da se spovem. Nisem ga našel. Z morečo zavestjo strašne krivde sem moral znova v bojno črto, skoraj prepričan, da me ne bo iz nje. In vendar sem prišel, celo ovenčan z junškimi čini, ki so mi prinesli odlikovanje in povišanje. Še večkrat sem popeljal svoje fante nad sovražnika, pa vedno sem se zdrav vrnil.

Boji so bili končani. Vesel sem se na čelu svoje čete vračal domov. Na bogoskrunstvo in njemu sledeče kazni obeh tovarišev, kakor na svoj lastni smrtni strah sem skoraj pozabil. Ko korakamo brez bojnega strahu domačim krajem nasproti polni sladkih mislih na zopetno svidenje, jaz pa razun tega še ves zaverovan v svoje odlikovanje in povišanje, nenadoma nekdo izmej civilnega prebivavstva, ki nas je kot zmagovavce srpo ustrelil gledal in

jaz sem pod koleno zadet umahnil. Rana se ni zdela nevarna. Zdravnik je izjavil, da bom kmalu okreval. Toda na velik strah, sem nekoga dne opazil, da so se črvi zaredili v njej.

Glejte, gospod doktor, to je vzrok moje rane in črvov v njej, ki jih zdravniki že dvajset let skušajo ugonobiti, a se jim doslej še ni posrečilo in se ji najbrž tudi ne bo. Zato pravim, da se tudi vi zastonj trudite. Pa naj bo! Ne bom tožil! Še hvaležen sem Mariji, da me je obvarovala nesreče, ki je zadela moja dva tovariša, največje nesreče, neprevidene smrti in mi izprosila čas pokore. To kar sem doslej in bom poslej trpel, je več kot zasluženo. Naj sprejme Bog po rokah prebl. Device Marije v spravo za moj veliki greh.

Oba, bolnik in zdravnik, sta zamišljena obmelknila . . .

Iz katoliškega in nekato- liškega sveta.

RIMSKE NOVICE

Veliko skrb so povzročili svetemu očetu židje s svojim zionizmom, ki hoče Palestino nazaj na žide. Od kar je Palestina pod lastnim židovskim governerjem in židovsko upravo se je že toliko spremenilo na slabje, da se vidi, da skuša sedanja vlada kolikor mogoče verski pomen teh svetih krajev uničiti in narediti deželo samo kot navadno letovišče lahkoživih bogatinov. Tudi skušajo celo deželo naseliti z židi in spodriniti ondotne katolike in kristjane. Sveti Oče se je resno pritožil nad tem početjem v svojem nagovoru na kardinalski kolegij o priliki svojega godu. Toda Palestinska vlada je zaplenila vse časopise, ki so prinesli poročilo o tem protestu svetega Očeta. Zato je Jeruzalemski patrijarh izdal posebno pastirsko pismo na vse svoje vernike, v katerem je objavil ta protest in dostavil še svojega in pozval ljudstvo, naj se postavi za svoje pravice.

AMERIŠKE NOVICE.

Letna konvencija duhovske Evharistiške lige se je vršila prvi teden avgusta v San Francisco. Skof Schrems je predsednik te lige. Imel je pontifikalno sveto mašo in vodil zborovanje. Ob sklepu konvencije je bila slovesna ura molitve, katere se je udeležilo veliko sto duhovnikov v surplices. Tajnik je poročal o velikem napredku lige od lanskega leta. Določile so se tudi razne stvari, kako bodo duhovniki po svojih župnijah v prihodnje bolj delovali na to, da se češčenje presvetega Rešnjega Telesa razširi in da se bode veliko ljudi udeleževalo vsaki teden te ure molitve po cerkvah, kajti skoraj že v vsaki bolj urejeni cerkvi opravljajo to pobožnost vsaki teden, ali v nedeljo ali pa med tednom.

Duhovske spremembe med slovenskimi duhovniki v Ameriki: Rev. Jurij Trunk, slovenski pisatelj in koroški rodoljub, je prišel v Ameriko in se nastanil v North Dakota, v škofiji Bismark. Spreje je v oni škofiji župnijo. Kličemo mu dobro došli! — Rev. John Miklavčič, do sedaj kapelan pri sv. Lovrencu v Newburghu, je bil premeščen k svetemu Vidu v Cleveland in dosedanji kapelan Rev. Anton Bombač je bil premeščen k svetemu Lovrencu. Objednem je bil imenovan profesorjem na škofijskem deškem sementišču. — Ven. Brat Kandid Grmek, frančiškan, je prišel tedni v Ameriko. Kličemo mu dobro došli! — Rev. Valetin

Mhelič je bil imenovan župnikom dela slovenske župnije v Forest City, Pa. Radi nemirov v župniji je škof župnijo razdelil. Del je ostal pri svetem Jožefu, drugi del je pa začel službo božjo v pritličju irske cerkve pod dosedanjim župnikom Rev. Jakobom Drevom.

SLOVANSKE NOVICE.

Na posredovanje papeža in angleške vlade, je češka vlada vrnila sirotam umorjenega prestolonaslednika Franca Ferdinanda in njegove soproge grad Konopišt, ki jim ga je bila kmalu po razsulu Avstrije vzela.

Iz zasedenega ozemlja. Delavni in energični goriški poslanec kaplan Sček, katerega kandidaturo so Italijani celo po Vatikanu skušali preprediti, ker so se ga že naprej bali, ki je pa kljub prišel v parlament, se zaveda svojega poslanstva. V Rimu je na pristojnih mestih izročil dve spomenici. Eno, narodno-političnega značaja in zahtev, ministru za zasedeno ozemlje, drugo, cerkveno-politične vsebine, pa papeževemu državnemu tajniku kardinalu Gasparriju. V tej prosi cerkveno oblast, naj vstanovi za vse zasedeno ozemlje, kjer prebivajo Slovenci čisto slovensko škofijo, za Italijane pa čisto italijansko. Ob enem mu je pojasnil škandalozno postopanje fašistov s slovensko-hrvatsko duhovščino. Bomo videli če bo kaj pomagalo.

NOVICE IZ DRUGIH KRAJEV.

Iz katoliške Francije zvemo, da se je ondi nedavno vršil takozvani katoliški teden njenih kulturnih delavcev vseh strok. Predsedoval je pariški nadškof kardinal Dubois. Navzoč je bil mej mej drugimi tudi zmagavec Nemčije, general Foch, ki je kakor znano izrazil katoličan. Saj kdor ni prinesel s seboj pisanega potrdila od svojega župnika, da je res praktični katoličan, tisti sploh ni imel dostopa. Svoja zborovanja so začeli s sv. mašo in skupnim sv. obhajilom v cerkvi sv. Stanislava. Sredi tedna je bila slovesna zadušnica po vseh v vojni padlih kulturnih delavcih katoliškega mišljenja. Ves teden so se vršila predavanja in debate o raznih času primernih vprašanjih: O notranjem življenju, o šoli, o krščanski internaciji itd. Krasen skiepn govori je imel kardinal predsednik sam. Stalni odbor katoliških kulturnih delavcev, ki se je ob tej priliki poživil, naj bi skrbel za to, da se ideje, ki so se skresale zaneso maj ljudske mase,

ki naj jim z združenimi močmi pripomore, da vsake in dozore v dejanje.

ZAHVALE.

Spring Valley, Ill. — Dolžnost me veže, da se javno zahvalim Mariji za vse milosti, katere mi je do sedaj skazala. Bilo je 27. junija, ko je prišel mojega sina prijatelj in sošolec, in vprašal, kedo se hoče z njim kopat v Illinois River. Rekel je, da gre tudi njegov stric z njimi in so šli. Ta pa ni znal plavati. Ko sta moj sin in stric videla, da ne zna plavati, reka je pa globoka, sta ga svarila, naj ne gre na globoko. Pa ni ubogal. Naenkrat je moj sin opazil, da se potaplja. Hitro mu je šel na pomoč, toda oklenil se ga je tako tesno, da sta šla oba na dno. Stric je prestrašen videl, da ne more več pomagati, je mislil, da je že prepozno, da sta oba utonila.

Vendar v tem se pokaže zopet eden, bil je moj sin, ki se je rešil. Prepričana sem, da ga je Marija varovala v tej veliki smrtni nevarnosti. Tuzaj pošljem mal darček v zahvalo Mariji.

Ana Blakach.

Cleveland, O. — Obljubila sem, da se bom javno zahvalila presvetemu Srcu Jezusovemu in Mariji Pomagaj za uslišano prošnjo. In res sem bila uslišana. Pošiljam \$2.00 za liste Ave Maria.

Frančiška Vičič.

McKinley, Minn. — S tem spolnjem svojo dolžnost, da se zahvalim blaženi Devici Mariji in Srcu Jezusovemu za srečno prestano težko operacijo, katero sem prestala v bolnišnici. S tem se javno zahvaljujem in darujem \$2.00 za Ave Maria.

Thersa Zitnik.

Cleveland, O. — S tem se zahvaljujem Mariji Materi božji, za uslišano prošnjo in Vam priložim \$1.00 za pomoč listu.

Mary Fabjan.

Cleveland, O. — Zahvaljujem se za zdravje Mariji, ker je moja hčerko ozdravila. Skozi 6 tednov je močno kašlala, zdaj je pa ozdravela. Hvala Bogu in Mariji. Zato darujem...

Ana Skerl.

Duluth, Minn. — Prosim, priobčite javno zahvalo Mariji za povrnjeno zdravje na obeh. Po njeni priprošnji sem zopet sposobna dela in vid se mi vrača.

Frančiška Sterle.

Barberton, O. — Zahvaljujem se Mariji za zdravje moje hčere in matere.

Frances Skraba.

SEIZ BROTHERS

Priporoča vsem slovenskim duhovnikom svojo veliko izbirko nabožnih knjig v vseh jezikih, vseh cerkvenih potrebščin, kipov, podob, svetinjc i t. d.

Priporoča se tudi vsem slovenskim društvom pri nakupu zastav in društvenih znakov.

21 Barkley Street, New York

Telefon: 5985 Barkley.

Katoliški Slovenci zave-
vedajte se svoje dol-
žnosti in podpi-
rajte!

"KATOL. CASOPISJE."

ZA NOTARSKA DELA

kakor prošnje za dobiti svoje sorodnike v Ameriko, razne kupne pogodbe, pooblastila, zaprisežene izjave in druge enake listine, se obrnite vedno na svoja rojaka in boste **NAJBOLJE** postreženi.

Tudi preiskujeva lastninsko pravico zemljišč tu in v domovini. Posredujeva tudi v tožbenih zadevah med strankami tu in v domovini, izdelujeva prevode na angleški jezik in obratno, tolmačiva na sodnijah in dajeva vsakovrstne navodila. Cene za delo nizke, informacije zastonj!

Pisma naslavlajte:

J. JERICH & M. ZELEZNIKAR

(SLOVENSKA NOTARJA)

v uradu "Edinost"

1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Telephone: Canal 1614

VSTANOVLJENO 1888.

A. M. KAPSA

Slovencem pripo-
ročam svojo trгови-
no z železnino.

Poštено blago —
zmerne cene.

2000-2004 Blue Island Ave., Cor. 20th St.
Chicago, Ill

Pridite in prepričajte se!

ZA VSE LJUDI IN ZA VSE SLUČAJE.

Gotovo je, da imam največje prodajalne in najbolj založene z različnim blagom za slovenske gospodinje in gospodarje, pa tudi za ženine in neveste, ker imam fino pohištvo in druge potrebne reči.

PRVE SO GOSPODINJE, katere dobijo pri meni najboljše peči, preproge, linoleum, posodo, vozičke, zibe, blazine, omare in drugo.

GOSPODARJI VEDO, da imam raznih barv, železja, ključavnic, cevi za plin, stekla, korita in drugo vedno v zalogi.

NOČ IN DAN pa imam otvorjen pogrebni zavod z "AMBULANCAMI". — Trije ambulančni in bolniški avtomobili so vedno na razpolago, za vsaki čas, za vsako nezgodo ali bolezen.

Največji pogrebni zavod, v katerem izvršujemo vsa dela v vso zadovoljnost naroda.

Oba telefona noč in dan:

Bell: Rosedale 1881.

O. S. Princeton 1381.

Anton Grdina, Trgovec in pogrebnik
1053 E. 62nd St., Cleveland, O.

S slabim želodcem ni vspeha!

Dr. Orison Swett Marden, sloveči pisatelj pripoveduje: "Možgani do-
be veliko kredita, ki bi ga pravzaprav moral dobiti želodec. In prav ima.
Na tisoče ljudi je na svetu, ki se imajo zahvaliti za svoj uspeh v življen-
ju predvsem dobri prebavi. Kdor ima slab želodec in trpi bolečine, ne
more imeti nikdar popolnega uspeha. Najbolj zanesljivo zdravilo za slab
želodec je:

Zlata kolajna

San Francisco
1906

Veliko darilo

Panama 1916

TRINERJEVO AMERIŠKO ZDRAVILNO GRENKO VINO

Prilavljeno je samo iz grenkih rastlin,
korenin in lubja znane zdravilne vrednosti in
naravnega rdečega vina. Izčisti želodec, odpra-
vi vse snovi iz notranjosti, pospešuje prebavo,
vrne slast, ojači živce in celo telo. Za za-
prtje, slabo prebavo, glavobol, omotico, nervoz-
nost, pomanjkanje energije, splošno onemog-
lost, i. t. d.

Trinerjeva Angelika Grenka Tonika

je splošno odvajalno in zelo okusno sredstvo proti slabostim telesnega vstroja.

TRINERJEV LINIMENT

je izvrstno zdravilo, zelo močno, toraj uporabno za zunanja zdravila.
Oprostilo te bo revmatizma in trganja. Ako so tvoji udje otrpli, ali imaš
bolečine v hrbtu, ali si kak ud pretegnil ali svil, za otekline itd., ako si z
njim namažeš utrujene mišice ali noge potem, ko si se skopal, boš začu-
den čutil blagodejen vpliv.

TRINERJEV ANTIPUTRIN je najboljši čistilec za zunanjo upo-
rabo: Grgranje, izpiranje ust, čiščenje ran, odprtini i. t. d.

V vseh lekarnah.

JOSEPH TRINER COMPANY

1333-1343 S. Ashland Ave, Chicago Ill

